

Backen där allt avgjordes

Berättelse

Söndagen den 11 februari 2007 var en alldeles speciell dag i svensk idrott. Skid-VM arrangerades i Åre, mitt i Sverige, och längs backen stod tusentals svenskar och hejade. För Anja Pärson, som var 25 år och redan en av världens bästa alpina åkare, fanns en sällsynt chans inom räckhåll – en chans att skriva historia på hemmaplan.

Under sin karriär hade Anja vunnit VM-guld i fyra olika grenar: slalom, storslalom, super-G och kombination. Bara en gren saknades, och det var störtlopp. Störtlopp är den snabbaste och farligaste av alla grenar, eftersom åkaren störtar rakt nedför berget i långt över hundra kilometer i timmen. Dessutom var det Anjas svagaste gren. Ingen skidåkare i historien, vare sig kvinna eller man, hade någonsin lyckats ta VM-guld i samtliga fem grenar. Om Anja vann den här dagen skulle hon bli den allra första.

Många experter trodde inte att det var möjligt. Visserligen var Anja modig och teknisk, men i störtlopp brukade specialisterna vara svåra att slå. Hon hade alltså allt att vinna och samtidigt en mycket tung uppgift framför sig.

Anja ställde sig högst upp i backen. Hon andades djupt, koncentrerade sig och blundade ett ögonblick. Sedan kastade hon sig iväg. Där andra åkare bromsade en aning vågade Anja hålla farten. Hon tog en offensiv, vågad linje genom hela backen, precis som hon var känd för. När hon passerade mållinjen stannade klockan på 1.26,89 – den snabbaste tiden av alla.

I det ögonblicket förstod Anja vad hon hade gjort. Hon brast i gråt, och hela arenan reste sig i jubel. Med segern i störtlopp hade hon fullbordat något helt unikt: VM-guld i alla fem alpina grenar. Det var en bedrift som ingen hade klarat förut, och som ingen heller har upprepat sedan dess.

Att det dessutom skedde på hemmaplan, framför hennes eget folk, gjorde stunden ännu större. För många är just den här dagen i Åre höjdpunkten i Anja Pärsons hela karriär – inte för att det var hennes enda guld, utan för att hon vann i den gren hon var sämst i, och därmed gjorde sig till en helt komplett skidåkare.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
arrangera	ordna och hålla i ett evenemang
sällsynt	som händer mycket sällan
inom räckhåll	nära nog att man kan nå det
alpin	som hör till utförsåkning på skidor i berg
samtliga	alla, var och en
en specialist	någon som är riktigt bra på just en sak

ORD	FÖRKLARING
offensiv	snabb och vågad, tar risker
en linje	här: den väg åkaren väljer genom backen
brista i gråt	börja gråta plötsligt
fullborda	göra något helt klart, slutföra
en bedrift	en stor och imponerande prestation
komplett	fullständig, bra på allt

Läsförståelsefrågor

1. Varför var dagen särskilt speciell för Anja?
 1. Hon tävlade i sitt sista lopp
 2. Hon kunde skriva historia på hemmaplan
 3. Hon var skadad och tävlade ändå
2. Vilken gren saknade Anja VM-guld i innan den här dagen?
 1. slalom
 2. störtlopp
 3. kombination
3. Varför var just störtlopp en tung uppgift för Anja?
 1. Det var den snabbaste, farligaste och hennes svagaste gren
 2. Hon hade aldrig åkt störtlopp tidigare
 3. Hennes utrustning var trasig
4. Vad menas med att Anja blev “en helt komplett skidåkare”?
 1. Att hon slutade tävla efter loppet
 2. Att hon nu behärskade alla fem grenar
 3. Att hon bara åkte störtlopp i fortsättningen
5. Stämmer påståendena? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Ingen skidåkare hade tidigare vunnit VM-guld i alla fem grenar.
 2. Anja bromsade försiktigt där andra höll farten.
 3. Anja blev sjuk kvällen före loppet.
6. Varför trodde många experter inte att Anja skulle klara det? (inferens)
7. Texten säger att stunden blev “ännu större” för att den skedde på hemmaplan. Förklara varför. (öppen fråga)
8. Titeln är “Backen där allt avgjordes”. Förklara med egna ord vad titeln syftar på. (inferens)

Facit

1. Hon kunde skriva historia på hemmaplan
1. störtlopp
1. Det var den snabbaste, farligaste och hennes svagaste gren
1. Att hon nu behärskade alla fem grenar
1. ja b) nej (hon vågade hålla farten där andra bromsade) c) det står inte i texten
- Exempel på svar: Störtlopp var hennes svagaste gren, och där brukar specialisterna vara svåra att slå, så det verkade osannolikt att hon skulle vinna just där.
- Exempel på svar: Hon vann framför sitt eget folk i sitt eget land, så glädjen delades av tusentals svenskar och kändes mer personlig och betydelsefull.
- Exempel på svar: I just den här backen i Åre vann hon den sista grenen som saknades, och därmed avgjordes det om hon skulle bli den första i historien med guld i alla fem grenar.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten är en närbild av ett enda ögonblick och kompletterar de biografiska texterna, som bara nämner 2007 i förbigående. Tema: att lyckas i sin svagaste gren, mod och fullbordan. Bra för att öva preteritum samt bisatser med eftersom, där och precis som. Frågorna 6 och 8 kräver inferens och passar för pardiskussion.

Diskussionsfrågor

- Anja lyckades bäst i den gren hon egentligen var sämst i. Vad krävs för att bli bra på något man tycker är svårt?
- Många experter trodde inte att hon skulle klara det. Hur viktigt är det att tro på sig själv när andra tvivlar?
- Är det viktigare att vara riktigt bra på en enda sak eller ganska bra på många? Diskutera utifrån Anjas karriär.
- **Skriv (4 meningar):** Beskriv ett mål du har kämpat för, eller vill kämpa för. Vad gör det svårt, och vad skulle krävas för att lyckas?

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Anja Pärson – https://en.wikipedia.org/wiki/Anja_P%C3%A4rson
- Encyclopaedia Britannica: Anja Pärson – <https://www.britannica.com/biography/Anja-Parson>
- Olympics.com: Anja Paerson – <https://www.olympics.com/en/athletes/anja-paerson>
- Olympedia: Anja Pärson – <https://www.olympedia.org/athletes/101719>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Anja Pärson föddes 25 april 1981 i Tärnaby i norra Sverige och har samiska rötter. Hon tränades av sin far Anders. Hon vann OS-guld i slalom i Turin 2006 och totalt sex OS-medaljer (2002, 2006, 2010). Hon tog sju VM-guld och blev 2007 i Åre först i historien att vinna VM-guld i alla fem alpina grenar. Hon vann den totala världscupen 2004 och 2005 och 42 världscuptävlingar. Hon avslutade karriären 2012 och har därefter arbetat som

expertkommentator i tv. Inga större osäkerheter. Bildlicens (CC BY-SA 3.0, foto Christian Jansky) verifierad på Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.